

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 18 września 2025 r.

Pozycja 258

POSTANOWIENIE

z dnia 5 marca 2025 r.

Sygn. akt Ts 306/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej I.B. o zbadanie zgodności:

art. 82 ust. 3 oraz art. 82 ust. 4 w związku z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, ze zm.) oraz w związku z art. 75 § 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.), z art. 2, art. 7, art. 45 ust. 1 i art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 6 listopada 2023 r. (data nadania) I.B. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił o stwierdzenie, że art. 82 ust. 3 oraz art. 82 ust. 4 w związku z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, ze zm.; dalej: ustawa o KAS) oraz w związku z art. 75 § 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.; dalej: Ordynacja podatkowa) jest niezgodny z art. 2, art. 7, art. 45 ust. 1 i art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Skarga konstytucyjna została sformułowana w związku z następującym stanem faktycznym.

Po przeprowadzeniu wobec skarżącego kontroli celno-skarbowej w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych za 2016 r., Naczelnik Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w O. (dalej: Naczelnik UCS) wydał 11 grudnia 2018 r. wynik kontroli (nr [...]), w którym zakwestionował wysokość kosztów uzyskania przychodu. Skarżący dokonał korekty zeznania PIT-36L (dalej: pierwotna korekta deklaracji) zgodnie z wynikiem kontroli, uiścił zaległy podatek wraz z odsetkami za zwłokę oraz 31 grudnia 2018 r. złożył wniosek o stwierdzenie nadpłaty uzasadniając, że kwoty, które uiścił w wyniku korekty, stanowią świadczenie nienależne i jako takie powinny zostać mu zwrócone. Do wniosku dołączył

kolejną korektę deklaracji (dalej: korekta nadpłatowa), odwracając skutki pierwotnej korekty deklaracji.

Naczelnik UCS skierował 23 stycznia 2019 r. do skarżącego zawiadomienie, w którym poinformował o uwzględnieniu korekty oraz o tym, że korekta nadpłatowa nie wywołuje skutków prawnych z uwagi na fakt dokonania jej po upływie terminu określonego w art. 82 ust. 3 zdanie drugie ustawy o KAS.

Naczelnik Urzędu Skarbowego W. decyzją z 9 maja 2019 r. (nr [...]; dalej: decyzja Naczelnika US) odmówił skarżącemu stwierdzenia nadpłaty w podatku dochodowym od osób fizycznych za rok 2016 w wysokości 559.717 zł, uznając wynik kontroli za okoliczność kluczową dla sprawy. Skarżący złożył odwołanie od tej decyzji.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w W. decyzją z 26 sierpnia 2019 r., (znak sprawy [...]; dalej: decyzja Dyrektora IAS) utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję Naczelnika US. Skarżący złożył na decyzję Dyrektora IAS skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. wyrokiem z 16 lipca 2020 r. (sygn. akt [...]) uchylił zarówno decyzję Dyrektora IAS, jak i poprzedzającą ją decyzję Naczelnika US, jednak nie z przyczyn merytorycznych, a proceduralnych, stwierdzając, że organy podatkowe nie mogły orzekać co do zasadności żądanej przez skarżącego nadpłaty, ale powinny odmówić wszczęcia postępowania o stwierdzenie nadpłaty na podstawie art. 165a Ordynacji podatkowej. Skarżący złożył na ten wyrok skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Wyrokiem z 7 czerwca 2023 r. (sygn. akt [...]) Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną skarżącego.

W złożonej skardze konstytucyjnej skarżący argumentował, że zaskarżone przepisy naruszają, poprzez odmowę merytorycznego rozpatrzenia wniosku o stwierdzenie i zwrot nadpłaty, jego prawo do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji), jak również prawo do własności środków pieniężnych (art. 64 ust. 1 Konstytucji) i zasadę ograniczania tego prawa (art. 64 ust. 3 Konstytucji). Jego zdaniem naruszone zostały również wyrażona w art. 2 Konstytucji zasada demokratycznego państwa prawnego i wynikająca z niej zasada zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz zasada poprawnej legislacji wraz z zasadą określoności przepisów prawa, a także ustanowiona w art. 7 ustawy zasadniczej zasada legalizmu.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 31 stycznia 2024 r. (doręczonym 20 lutego 2024 r.) wezwał skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi przez: 1) złożenie pełnomocnictwa szczególnego uprawniającego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącego przed Trybunałem Konstytucyjnym w odniesieniu do sprawy, w związku z którą złożona została skarga konstytucyjna (wraz z czterema kopiami); 2) doręczenie odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem wyroków, decyzji lub innych rozstrzygnięć (wraz z uzasadnieniami) potwierdzających wyczerpanie drogi prawnej (wraz z czterema kopiami), w szczególności: a) decyzji: Naczelnika Urzędu Skarbowego W. z 9 maja 2019 r. (nr [...]) i Dyrektora Izby Administracji Skarbowej z 26 sierpnia 2019 r. (znak [...]), b) wyroków: Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 16 lipca 2020 r. (sygn. akt [...]) i Naczelnego Sądu Administracyjnego z 7 czerwca 2023 r. (sygn. akt [...]); 3) udokumentowanie daty doręczenia skarżącemu orzeczenia wskazanego w skardze jako ostateczne (doręczenie np. poświadczonej za zgodność z oryginałem koperty w której doręczone zostało to orzeczenie wraz z monitoringiem przesyłki Poczty Polskiej lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zwrotnego potwierdzenia odbioru tej przesyłki lub elektronicznego potwierdzenia odbioru) wraz z czterema kopiami. Skarżący nie usunął w ustawowym terminie braków formalnych skargi konstytucyjnej.

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z 16 września 2024 r. (doręczonym skarżącemu 7 października 2024 r.) wezwał skarżącego do usunięcia braków skargi wymienionych w zarządzeniu Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 31 stycznia 2024 r. Również w tym wypadku skarżący nie usunął braków skargi w ustawowym terminie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest sformalizowanym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jej merytoryczne rozpoznanie jest uzależnione od spełnienia licznych przesłanek wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanych w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK). Weryfikacja tych przesłanek następuje na etapie wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym (art. 61 ust. 1 u.o.t.p.TK).

Zgodnie z art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK jeżeli skarga nie spełnia wymagań przewidzianych w ustawie, a usunięcie braków jest możliwe, wyznaczony sędzia Trybunału wydaje zarządzenie, w którym wzywa do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia zarządzenia.

Zarządzeniem z 16 września 2024 r. sędzia Trybunału wezwał skarżącego do usunięcia stwierdzonych w toku wstępnej kontroli braków formalnych skargi. W treści zarządzenia zawarto pouczenie, że w przypadku nieusunięcia braków w terminie wydane zostanie postanowienie o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Odpis zarządzenia sędziego Trybunału z 16 września 2024 r. został skutecznie doręczony skarżącemu 7 października 2024 r. W ustawowym terminie skarżący nie usunął braków wskazanych w zarządzeniu.

Powyższa okoliczność jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p.TK – podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Mając powyższe na względzie Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.